

OPENINGSREDE VOORJAARSVERGADERING N.B.V.
DOOR DE VOORZITTER, G. HOUTZAGERS

Dames en Heren,

Gaarne heet ik U allen hartelijk welkom op onze voorjaarsvergadering 1955.

De van verschillende zijden vernomen instemming met de verandering van onze vergadering naar de morgenuren, heeft ons bestuur doen besluiten om ook ditmaal de avond voor een gezellig samenzijn en voor het gemeenschappelijk diner vrij te houden, alhoewel wij vrezen dat daardoor de behandeling van technische onderwerpen en het houden van voordrachten wel enigszins in het gedrang komen. Weliswaar hebben wij thans onze studiekring, doch het wil mij toch voorkomen dat daarnaast wel degelijk behoefte blijft bestaan om bepaalde technische onderwerpen van meer algemene aard ook in onze volledige ledenvergadering te doen behandelen. Mogelijk kunnen wij dit aldus oplossen dat bijv. eens per jaar de middagexcursie van de eerste dag wordt vervangen door enkele voordrachten over technische onderwerpen. Ons bestuur zal het op prijs stellen ook hierover eens de mening van de leden te mogen vernemen.

Wanneer ik mij dan thans weer zet om een ogenblik de belangrijkste feiten die zich in onze Vereniging sedert de najaarsvergadering 1954 afspeelden — en dit zijn er *verschillende* — de revue te laten passeren, zo voel ik mij gedrongen vooraf met een enkel woord de leden te herdenken die ons in deze periode door de dood zijn overvallen. Vooral het plotseling en zo geheel onverwacht overlijden van Dr J. R. Beversluis heeft ons allen zeer getroffen, omdat de berichten over zijn toestand bij onze najaarsvergadering nog zo gunstig luiden. Beversluis, de oprichter van het „Nederlandsche Boschbouwtijschrift” zal reeds daardoor niet gemakkelijk in deze kring worden vergeten. Bovendien was hij sedert zijn terugkeer uit Indonesië in 1921, een trouw lid van deze kring waarvan hij niet veel vergaderingen heeft verzuimd en waarin wij hem steeds hebben gewaardeerd om zijn prettig en bescheiden karakter, steeds hulpvaardig en medelevend met anderen. Wij zullen hem zeer node missen en een dankbare herinnering aan hem bewaren.

Een in deze kring misschien wat minder naar voren gekomen lid, Prof. Pulle uit Utrecht, oud hoogleraar van de Utrechtse Universiteit en sedert 1938 lid van onze vereniging stierf op 28 Februari j.l. Prof. Pulle heeft zich als dendroloog een grote naam verworven en had tevens een grote belangstelling voor de bosbouw in het algemeen. In het bijzonder zou ik hier willen vermelden zijn grote en daadwerkelijke belangstelling voor het Pinetum Schovenhorst, waar hij vaak en gaarne ook met zijn studenten vertoefde.

Verder ontvielen ons in deze periode nog door de dood onze mede-

leden K. J. C. Delcourt van Krimpen uit Teteringen en H. Jurgens uit Brasschat in België.

Ik stel U voor in stilte enige ogenblikken onze overledenen te herdenken.

Wij mochten in de sedert onze vorige vergadering verlopen periode 19 nieuwe leden inschrijven, waarvan 3 huisgenoten-leden, terwijl 6 leden als zodanig bedankten. Het Sanatorium „Berg en Bos" te Bilthoven trad toe als donateur.

Voor zover onze nieuwe leden hier aanwezig zijn, heet ik hen gaarne hartelijk welkom in ons midden.

In mijn vorige openingsrede ben ik begonnen met het nieuw opgerichte *bosschap*, een bedrijfsorganisatie, die ook door de Ned. Boschbouwvereniging blijde werd begroet omdat wij hierin *grote* mogelijkheden zien voor de verdere uitbouw van de bosbouw en van het bosbouwkundig onderzoek hier te lande. Het is een teleurstelling voor ons geweest dat de eerste ontwerp-begroting van dit lichaam slechts ongeveer 10% van het begrote bedrag heeft uitgetrokken voor het bosbouwkundig onderzoek. Wij hebben toen gemeend dat de Nederlandsche Boschbouwvereniging als organisatie die uitsluitend een ideeële doelstelling heeft, n.l. de bevordering van de bosbouw in al zijn onderdelen, het aangewezen lichaam was om op deze o.i. onjuiste verhouding van de besteding der gelden te wijzen. Het verloop van de hierover gevoerde correspondentie en besprekingen hebt U in het Aprilnummer van ons tijdschrift kunnen lezen. Voor de leden die zich voor de nadere details interesseren ligt de gehele correspondentie bovendien bij onze secretaris ter inzage. Wij hebben het als onze plicht tegenover de Nederlandse bosbouw gezien deze actie verder voort te zetten en mochten hierover daarna een nadere bespreking hebben met de algemeen secretaris van de S.E.R. Deze bespreking heeft zeer verhelderend gewerkt en heeft ons versterkt in het vertrouwen dat voor de toekomst in gemeenschappelijk overleg wegen zullen worden gevonden, om hier tot een bevredigende oplossing te komen. Wij moeten hierbij niet vergeten dat het *Bosschap* onze *eigen* organisatie is, welke wij nooit mogen zien als een onnodige verzwarende van lasten van het Nederlandse bos, doch als het lichaam dat naast andere functies de taak heeft de bossen zowel kwalitatief als kwantitatief tot een hoger peil op te voeren..... Kosten welke aldus dubbel en dwars worden gecompenseerd door hogere opbrengsten. Deze jonge organisatie is thans nog in opbouw en moet haar weg nog zoeken. In gemeenschappelijk overleg zal het echter mogelijk worden die juiste weg te vinden. De Ned. Boschbouwvereniging zal gaarne haar beste krachten geven om daartoe ook het hare bij te dragen.

Met de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren werden onderhandelingen aangeknoopt omtrent de mogelijkheid van een gezamenlijke exploitatie van ons tijdschrift. Zulks in verband met het feit dat deze vereniging de uitgave van een eigen tijdschrift overwoog en omdat de besturen van beide verenigingen van mening waren, dat een samengaan volkomen in de lijn van het doel der Ned. Boschb. Ver. ligt en waardoor gelijktijdig in verband met de dan grotere lezerskring belangrijke mogelijkheden worden geopend, voor een uitbreiding van dit tijdschrift. Een

financiële opzet is reeds gemaakt, waarbij werd uitgegaan van een oplage van 700 exemplaren voor de N.B.V. en van 500 exemplaren voor de N.V.B.E. In verband met onvoldoende fondsen der N.V.B.E. om dit plan reeds in 1955 te kunnen realiseren heeft men een definitieve beslissing omtrent deze kwestie echter moeten opschorten, zodat hierop t.z.t. nog nader wordt teruggekomen.

Als uitvloeisel van het door de F.A.O. uitgegeven propagandaschriftje „Festival of Trees”, waarin alle aangesloten landen worden opgewekt tot het voeren van een krachtige en daadwerkelijke propaganda voor beplanting, hebben wij op 26 Januari j.l. diverse instanties (Ministeries van Onderwijs en Landbouw, Staatsbosbeheer, Bosschap, Ned. Ver. v. Boseigenaren, Nederlandsche Heidemaatschappij, A.N.W.B., Contact Commissie voor Natuur- en Landschapsbescherming) tot een gemeenschappelijke bespreking over dit onderwerp uitgenodigd. Op deze bijeenkomst, waar alle bovengenoemde instanties zich hadden laten vertegenwoordigen en hun instemming met de plannen hebben betoogd, heeft ondergetekende een korte voordracht gehouden over de bedoeling en opzet van dit werk en een schema ontwikkeld volgens hetwelk naar zijn mening deze zaak in Nederland zou kunnen worden opgezet. Als uitvloeisel hiervan is thans een voorlopig werkcomité samengesteld, dat op zich heeft genomen om in een 4-tal gemeenten in ons land, waarvoor werden uitgekozen Arnhem, Apeldoorn, Deurne en Hilversum, een boomplantdag 1956 voor te bereiden. De leden van het werkcomité zullen in een persoonlijk gesprek de plannen voorleggen aan de Commissarissen der Koningin in de Provincies Gelderland, N.-Brabant en N.-Holland en daarna aan de betreffende burgemeesters. Het is dan de bedoeling om indien van de genoemde provinciale en gemeentelijke autoriteiten voldoende medewerking wordt ontvangen, in deze vier eerste gemeenten een organisatie van plaatselijke commissies op te bouwen zoals in het oorspronkelijke ontwerp was aangegeven.

De derde najaarsbijeenkomst van onze studiekering werd gehouden op 10 en 11 December 1954 in het Sociaal Cultureel Centrum, „De Pietersberg” te Oosterbeek. Deze bijeenkomst was geheel gewijd aan de studie van de Japanse lariks, de teelt in verschillende delen van ons land, groei- en opbrengstcijfers, groeiplaatseisen, klimaatsfactoren, insectenaantastingen en heeft ongetwijfeld aan haar doel beantwoord, omdat ook hier weer is gebleken hoe nuttig en noodzakelijk het is dat wetenschap en praktijk elkander hun problemen en resultaten voorleggen.

Een artikel van de heer W. J. Schuitemaker, hoofd van de Afdeling wild- en vogelschade en jacht van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening in het T.N.O.-Nieuws en getiteld „Recreatie, Natuurbescherming en Fauna”, waarin plannen worden voorgesteld om te komen tot een aaneengesloten wildreservaat van 11 à 12.000 ha op de Veluwe, had onze bijzondere aandacht. Wij hebben er bij het betrokken Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening de bijzondere aandacht op moeten vestigen dat dit plan ook grote *gevaren* kan inhouden omdat de ervaring heeft geleerd dat de belangen van wild en jacht zo gemakkelijk de boventoon krijgen boven die van het bos en ten koste van de houtproductie, een facet waartegen positief stelling dient te worden genomen.

De door de hoofdafdeling Bosbouw in 1953 ingestelde Studiecommissie

betreffende de invloed van het successierecht op bosbezit, welke in 1954 na de instelling van het Bosschap door het bestuur van het Bosschap is gecontinueerd, heeft in Januari 1955 haar rapport uitgebracht. Dit lezenswaardige rapport resumeert op het einde in een 6-tal desiderata de middelen, waardoor de funeste invloed van de successiebelasting op het Nederlandse bosbezit kan worden opgeheven of verminderd. Wij spreken hier gaarne de wens uit dat de hier gedane voorstellen spoedig door onze Regering worden overgenomen, omdat naar onze mening juist de successiebelasting de krachtigste rem moet worden geacht voor een gezonde ontwikkeling van het particuliere bosbezit.

Ook is in deze afgelopen periode het rapport verschenen van de Commissie Herinplant, ingesteld door de Ned. Ver. van Boseigenaren. Ik zou hiervoor tevens willen verwijzen naar het zeer lezenswaardige artikel van ons medelid G. Gerbranda in het Maart-nummer 1955 van het Nederlandsch Boschbouwtijdschrift. In het rapport wordt voorgesteld de herinplant-verplichting af te schaffen. Slechts in bijzondere gevallen wenst men een dergelijke verplichting te handhaven en dan tegen schadeloosstelling. Hoezeer wij de afschaffing van herplant- en meldingsplicht voor populieren langs cultuurland, wegen, perceelgrenzen enz. hebben toegejuicht omdat wij menen dat door de grotere vrijheid van handelen bij deze zeer snel groeiende houtsoort met korte omloop, de uitbreiding van de populierencultuur zelfs sterk zal worden bevorderd, zo wil het ons toch voorkomen dat algehele afschaffing een materie is, waarbij grote voorzichtigheid is geboden, omdat in ieder geval vast moet staan dat ons tegenwoordig bosareaal niet nog verder wordt ingekrompen.

Bij afschaffing van herplantplicht zouden nieuwe mogelijkheden moeten worden geopend die herbebossing meer aantrekkelijk maken als bijv. gratis verstrekking van select plantsoen of andere faciliteiten. De onlangs door het Bosschap ingestelde commissie tot herziening van het ontwerp boswet 1922, heeft deze materie thans ook in studie genomen. Echter is het zeer gewenst dat meerdere deskundigen uit onze kring ook hun licht eens over deze kwestie laten schijnen. Mogelijk is het een zeer geschikt onderwerp om op een van onze volgende vergaderingen in discussie te stellen.

Niet onvermeld mag hier blijven het feit dat zowel de Veluwe als de Utrechtse Bosbrandweer op resp. 26 Februari en 1 Maart j.l. hun 25-jarig bestaan hebben gevierd. Onze Vereniging is uiteraard bij de herdenking van beide jubilea aanwezig geweest en ook van deze plaats brengen wij nog gaarne hulde aan de belangloze en eendrachtige samenwerking van alle deze strijders voor het behoud van onze bossen en van ons natuurschoon, die zonder enige ophef en terwijl zij het zelf als de natuurlijkste zaak van de wereld beschouwden nu gedurende een kwarteeuw zoveel voor het algemeen belang hebben tot stand gebracht.

Dank zij de door het Staatsbosbeheer verleende steun kon onze werkkommissie „Uitdrukkingen in gebruik bij de Nederlandse Bosbouw” haar werkzaamheden in een versneld tempo voortzetten en hierbij voor enkele maanden een bosbouwstudent in tijdelijke dienst nemen. De door deze Commissie op te stellen lijst zal ook worden behandeld in de Commissie „Taalgebruik in de Landbouw”, en kan tevens internationaal van betekenis zijn voor het brengen van een grotere eenheid in het gebruik van bosbouwtermen in het algemeen, waarnaar de F.A.O. streeft.

Sedert October 1954 is door het Staatsbosbeheer aangekocht de zogenaamde „Renkumse heide”, een bezitting van ongeveer 47 ha, gelegen nabij de halte Buunderkamp (Gemeente Renkum); van de Rijkswaterstaat werd in deze periode overgenomen 126 ha bos en 158 ha duingrond op Ameland.

Ten behoeve van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen is aangekocht het zeer fraaie en uit een oogpunt van natuurwetenschap belangrijke „Ravensbos”, een loofhoutcomplex van 41 ha gelegen ten noorden van Valkenburg (Limburg), alsmede \pm 40 ha water en moeras in de zogenaamde „Moerputten” nabij Vlijmen.

De houthandel was in het afgelopen seizoen zeer willig. De prijsstijging van naaldhout, die ongeveer Augustus in de omliggende landen begon, zette al spoedig naar Nederland door en bereikte daar omstreeks Januari 1955 een hoogtepunt.

De papierhoutcontracten voor 1955 werden afgesloten tegen 10—12 gulden per stapelmeter, boven die van 1954 en de mijnhoutcontracten met een verhoging van f 7,50—f 8,50 per m³.

De markt in loofhout vertoonde echter over het algemeen geen neiging tot belangrijke stijging.

Wanneer ik U dan tenslotte nog vermeld dat wij dezer dagen zijn teruggekomen van het dit maal in Spanje gehouden Internationale Populieren congres, een organisatie welks uitbreiding gelijke tred houdt met de snelle groei van de houtsoort welke zij dient, en waar dit jaar weer 5 nieuwe landen (Syrië, Irak, Iran, Egypte en Argentinië) als leden zijn toegetreden, meen ik U de voor ons land voornaamste bosbouwkundige gebeurtenissen in de afgelopen periode weer te hebben geschetst en U een beeld te hebben gegeven van de activiteiten onzer Vereniging.

Ik eindig daarom met de wens dat de verschillende problemen die momenteel in het bijzonder in het organisatieleven van onze Ned. bosbouw zich voordoen, zo mogen worden opgelost, dat het waarachtig belang van het Nederlandse bos in al zijn onderdelen daardoor in de eerste plaats wordt gediend.

Uw bestuur geeft hierbij gaarne de verklaring dat het zijn uiterste krachten zal inspannen om daarbij zijn steun en medewerking te verlenen.
